

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN NGỌC SƠN

**THU HÚT VỐN ĐẦU TƯ
VÀO CÁC KHU CÔNG NGHIỆP, KHU KINH TẾ
Ở TỈNH QUẢNG NINH**

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế
Mã số: 60.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. NGUYỄN CÚC

THÁI NGUYÊN - 2013

LỜI CAM ĐOAN

L luận văn “ Thu hút vốn đầu tư vào các khu công nghiệp, khu kinh tế ở tỉnh Quảng Ninh” được sử dụng những thông tin , tài liệu từ nhiều nguồn khác nhau và đều được chỉ rõ nguồn gốc , phần lớn thông tin, tài liệu thu thập từ điều tra thực tế tại tỉnh Quảng Ninh.

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu, kết quả nêu trong luận văn là trung thực. Những kết luận khoa học của luận văn chưa từng được công bố trong bất cứ công trình nào.

TÁC GIẢ LUẬN VĂN

Nguyễn Ngọc Sơn

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin trân trọng cảm ơn Ban Giám hiệu trường ĐH Kinh tế và Quản trị kinh doanh Thái Nguyên, Khoa Quản lý kinh tế, khoa Sau đại học, các giáo sư, phó giáo sư, Tiến sĩ và các giảng viên đã trực tiếp tham gia giảng dạy, quan tâm và tạo mọi điều kiện giúp đỡ tôi hoàn thành khoá học thạc sỹ quản lý kinh tế K8C.

Xin được bày tỏ lòng biết ơn chân thành đến PGS-TS Nguyễn Cúc - người hướng dẫn khoa học đã tận tình giúp đỡ tôi trong việc định hướng đề tài cũng như trong suốt quá trình nghiên cứu, viết luận văn. Cảm ơn lãnh đạo và cán bộ Ban Quản lý Khu kinh tế Quảng Ninh, Sở Kế hoạch và Đầu tư tỉnh Quảng Ninh, Ban xúc tiến và hỗ trợ đầu tư tỉnh Quảng Ninh (IPA), Văn phòng UBND tỉnh Quảng Ninh và một số địa phương trong tỉnh Quảng Ninh có khu công nghiệp, khu kinh tế đã nhiệt tình giúp đỡ để tôi hoàn thành luận văn này.

Do điều kiện thời gian và phạm vi nghiên cứu có hạn, luận văn không tránh khỏi những thiếu sót, tác giả luận văn trân trọng nhận được sự góp ý của các thầy giáo, cô giáo và các bạn đồng nghiệp để luận văn hoàn thiện hơn.

Thái Nguyên, tháng 4 năm 2013

Tác giả luận văn

Nguyễn Ngọc Sơn

MỤC LỤC

	Trang
LỜI CAM ĐOAN.....	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT	ix
DANH MỤC CÁC HÌNH, BIỂU ĐỒ TRONG LUẬN VĂN	xi
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
3. Mục tiêu nghiên cứu.....	4
4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu của luận văn	5
5. Những điểm mới của luận văn	6
6. Kết cấu của luận văn	6
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ THU HÚT VỐN ĐẦU TƯ VÀO CÁC KHU CÔNG NGHIỆP, KHU KINH TẾ Ở TỈNH QUẢNG NINH	7
1.1. Cơ sở lý luận về thu hút vốn đầu tư vào các khu công nghiệp, khu kinh tế.....	7
1.1.1. Một số khái niệm liên quan.....	8
1.1.1.1. Khái niệm về đầu tư.....	8
1.1.1.2. Khái niệm khu công nghiệp	10
1.1.1.3. Khái niệm khu kinh tế	11
1.1.2. Vai trò thu hút vốn đầu tư	13
1.1.2.1. Xây dựng và phát triển các khu công nghiệp, khu kinh tế là điều kiện để thu hút các nguồn vốn đầu tư	13
1.1.2.2. Phát triển các khu công nghiệp, khu kinh tế là điều kiện để giải quyết việc làm và đào tạo nguồn nhân lực	14

1.1.2.3. Xây dựng các khu công nghiệp, khu kinh tế là điều kiện để thúc đẩy quá trình chuyển dịch cơ cấu kinh tế theo hướng công nghiệp hóa, hiện đại hóa.....	14
1.1.2.4. Phát triển các khu công nghiệp, khu kinh tế là điều kiện để mở rộng thị trường và thúc đẩy xuất khẩu.....	15
1.1.2.5. Thông qua thu hút các dự án liên doanh, liên kết vào các khu công nghiệp, khu kinh tế sẽ tiếp thu được công nghệ mới, kỹ năng quản lý tiên tiến, tạo ra sự phát triển năng động tại nơi tiếp nhận đầu tư.....	15
1.1.2.6. Phát triển khu công nghiệp, khu kinh tế sẽ góp phần tăng thu ngân sách nhà nước ở địa phương và nâng cao đời sống nhân dân	16
1.2. Đặc điểm thu hút vốn đầu tư.....	16
1.2.1. Khái niệm về vốn đầu tư.....	16
1.2.2. Đặc điểm về vốn đầu tư.....	16
1.3. Nội dung của thu hút vốn đầu tư.....	19
1.3.1. Nguồn vốn trong nước.....	19
1.3.2. Nguồn vốn đầu tư nước ngoài.....	20
1.4. Nhân tố ảnh hưởng.....	22
1.4.1. Điều kiện tự nhiên, xã hội và nguồn tài nguyên thiên nhiên	22
1.4.2. Hệ thống cơ sở hạ tầng.....	24
1.4.3. Tình hình chính trị xã hội trong nước và khu vực	25
1.4.4. Cơ chế chính sách và chiến lược xúc tiến đầu tư.....	26
1.4.4.1. Cơ chế chính sách, thủ tục hành chính.....	26
1.4.4.2. Chiến lược xúc tiến đầu tư.....	27
1.4.5. Nguồn nhân lực và lao động	28
1.5. Kinh nghiệm thu hút vốn đầu tư của một số nước trên thế giới và một số địa phương trong nước.....	30

1.5.1. Kinh nghiệm thu hút vốn đầu tư của một số nước trên thế giới	30
1.5.1.1. Kinh nghiệm của Trung Quốc trong thu hút đầu tư phát triển khu kinh tế mở	30
1.5.1.2. Kinh nghiệm của Thái Lan trong thu hút vốn đầu tư nước ngoài	33
1.5.2. Kinh nghiệm thu hút vốn đầu tư của một số địa phương trong nước ...	35
1.5.2.1. Tạo lập môi trường thu hút đầu tư - Kinh nghiệm ở thành phố Đà Nẵng.....	35
1.5.2.2. Cải cách thủ tục hành chính - Kinh nghiệm thu hút đầu tư trực tiếp nước ngoài ở Bình Dương	37
1.5.2.3. Vận dụng chính sách ưu đãi về đất đai - Kinh nghiệm ở Phú Yên.....	38
1.5.2.4. Kinh nghiệm của thành phố Hải Phòng	39
1.5.2.5. Kinh nghiệm phát triển khu công nghiệp Thăng Long - Hà Nội	42
1.6. Một số bài học kinh nghiệm có thể vận dụng cho tỉnh Quảng Ninh	43
Kết luận chương 1	45
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	47
2.1. Câu hỏi đặt ra của đề tài	47
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	48
2.2.2. Phương pháp thu thập số liệu.....	48
2.2.2.1. Phương pháp thu thập số liệu sơ cấp.....	48
2.2.2.2. Phương pháp thu thập số liệu thứ cấp.....	49
2.2.3. Phương pháp xử lý số liệu.....	50
2.2.4. Phân tích số liệu	50
2.2.4.1. Phương pháp so sánh.....	50
2.2.4.2. Phương pháp đồ thị	51
2.2.5. Phương pháp lấy ý kiến chuyên gia	51
2.3. Hệ thống các chỉ tiêu phân tích.....	52
2.3.1. Về hiệu quả kinh tế	52
2.3.2. Về hiệu quả xã hội.....	52

Chương 3: THỰC TRẠNG THU HÚT VỐN ĐẦU TƯ VÀO CÁC KHU CÔNG NGHIỆP, KHU KINH TẾ Ở QUẢNG NINH.....	53
3.1. Tình hình cơ bản của tỉnh Quảng Ninh.....	53
3.1.1. Điều kiện tự nhiên của tỉnh Quảng Ninh	53
3.1.1.1. Vị trí địa lý tỉnh Quảng Ninh	53
3.1.1.2. Tài nguyên khoáng sản	55
3.1.1.3. Điều kiện về dân số và nguồn nhân lực tỉnh Quảng Ninh	56
3.1.2. Điều kiện kinh tế- xã hội.....	56
3.2. Thực trạng thu hút vốn đầu tư vào các khu công nghiệp, khu kinh tế ở tỉnh Quảng Ninh.....	58
3.2.1. Tổng quan chung về khu công nghiệp, khu kinh tế	58
3.2.1.1. Về các khu công nghiệp	58
3.2.1.2. Về các khu kinh tế.....	59
3.2.2. Thực trạng triển khai các khu công nghiệp, khu kinh tế.....	60
3.2.2.1. Đối với các khu công nghiệp	60
3.2.2.2. Khu kinh tế Vân Đồn	63
3.2.2.3. Các khu kinh tế cửa khẩu	64
3.2.3. Đánh giá chung về đóng góp của khu công nghiệp, khu kinh tế	65
3.2.3.1. Các khu công nghiệp.....	65
3.2.3.2. Khu kinh tế Vân Đồn	66
3.2.3.3. Các khu kinh tế cửa khẩu	66
3.3. Khả năng và nhu cầu thu hút vốn đầu tư vào các khu công nghiệp, khu kinh tế ở tỉnh Quảng Ninh.....	67
3.3.1. Tiềm năng đặc biệt, cơ hội nổi trội, lợi thế cạnh tranh	68
3.3.2. Lợi thế của Quảng Ninh về phát triển mạng lưới kết cấu hạ tầng.....	75
3.3.3. Lợi thế địa kinh tế của Quảng Ninh là một nhân tố hấp dẫn đầu tư của các nhà đầu tư.....	76
3.4. Các nguyên nhân hạn chế	77
3.4.1. Nguyên nhân khách quan.....	77

3.4.2. Nguyên nhân chủ quan.....	78
3.4.2.1. Quản lý nhà nước về quy hoạch phát triển các khu công nghiệp, khu kinh tế còn hạn chế	78
3.4.2.2. Chính sách thu hút đầu tư vào các khu công nghiệp, khu kinh tế tỉnh Quảng Ninh vẫn thiếu tính hấp dẫn, thiếu tính chọn lọc, chất lượng các dự án đầu tư chưa cao.....	79
3.4.2.3. Sự phối hợp và trách nhiệm của các cơ quan quản lý nhà nước của tỉnh trong quá trình đền bù giải phóng mặt bằng của các khu công nghiệp, khu kinh tế còn chưa cao	79
3.4.2.4. Nhiều bất cập trong tổ chức bộ máy và đào tạo nhân lực quản lý khu công nghiệp, khu kinh tế.....	80
3.4.2.5. Công tác quản lý khu công nghiệp, khu kinh tế mới chỉ chú ý đến hiệu quả kinh tế mà chưa thật coi trọng hiệu quả kinh tế xã hội.....	80
Kết luận chương 3	82
Chương 4: GIẢI PHÁP THU HÚT VỐN ĐẦU TƯ VÀO CÁC KHU CÔNG NGHIỆP, KHU KINH TẾ Ở TỈNH QUẢNG NINH	83
4.1. Quan điểm về thu hút vốn đầu tư vào các khu công nghiệp, khu kinh tế ở tỉnh Quảng Ninh.....	83
4.2. Mục tiêu thu hút vốn đầu tư vào các khu công nghiệp, khu kinh tế ở tỉnh Quảng Ninh.....	83
4.3. Định hướng mục tiêu về thu hút vốn đầu tư vào các khu công nghiệp, khu kinh tế ở tỉnh Quảng Ninh.....	84
4.3.1. Định hướng chung.....	84
4.3.2. Định hướng ngành và lĩnh vực.....	85
4.3.2.1. Công nghiệp – xây dựng	85
4.3.2.2. Cơ sở hạ tầng.....	85
4.3.2.3. Nông - Lâm - Ngư nghiệp.....	85
4.3.2.4. Dịch vụ	85

4.3.3. Định hướng theo địa bàn.....	86
4.3.4. Định hướng thị trường và đối tác.....	87
4.3.5. Hình thức và phương thức đầu tư.....	87
4.4. Một số giải pháp thu hút vốn đầu tư vào các khu công nghiệp, khu kinh tế ở tỉnh Quảng Ninh.....	87
4.4.1. Nhóm giải pháp về thu hút đầu tư và hoạt động xúc tiến đầu tư.....	87
4.4.2. Nhóm giải pháp về quy hoạch.....	89
4.4.3. Nhóm giải pháp phát triển kết cấu hạ tầng.....	90
4.4.3.1. Hạ tầng khu công nghiệp, khu kinh tế.....	91
4.4.3.2. Cải thiện cơ sở hạ tầng xã hội.....	93
4.4.4. Nhóm giải pháp về đất đai.....	95
4.4.5. Nhóm giải pháp về phát triển nguồn nhân lực.....	96
4.4.6. Nhóm giải pháp về thuế và tín dụng.....	97
4.4.6.1. Thuế thu nhập doanh nghiệp.....	97
4.4.6.2. Thuế thu nhập cá nhân.....	99
4.4.6.3. Thuế xuất, nhập khẩu.....	99
4.4.6.4. Tín dụng.....	100
4.4.7. Nhóm giải pháp phát triển dịch vụ hỗ trợ doanh nghiệp.....	100
4.4.8. Một số chính sách cho các dự án cụ thể.....	101
4.5. Kiến nghị về thu hút vốn đầu tư vào các khu công nghiệp, khu kinh tế ở tỉnh Quảng Ninh.....	105
4.5.1. Đối với các Bộ, ngành ở Trung ương.....	105
4.5.2. Đối với Trung ương.....	106
4.5.3. Đối với tỉnh Quảng Ninh.....	107
Kết luận chương 4.....	109
KẾT LUẬN.....	110
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	112
PHỤ LỤC.....	115

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

- BQL	Ban Quản lý
- CBCC	Cán bộ công chức
- ĐTNN	Đầu tư nước ngoài
- KKT	Khu kinh tế
- KCN	Khu công nghiệp
- KKTCK	Khu kinh tế cửa khẩu
- KKTM	Khu kinh tế mở
- NSNN	Ngân sách Nhà nước
- QLNN	Quản lý Nhà nước
- TNH	Trách nhiệm hữu hạn
- UBND	Ủy Ban nhân dân
- XTĐT	Xúc tiến đầu tư
- USD	Đô la Mỹ
- VAT	Thuế giá trị gia tăng
- TNDN	Thu nhập doanh nghiệp
- TNCN	Thu nhập cá nhân
- GPMB	Giải phóng mặt bằng
- CNĐT	Chứng nhận đầu tư
- ĐKKD	Đăng ký kinh doanh
- KT-XH	Kinh tế - xã hội
- BOT	Xây dựng - Kinh doanh - Chuyển giao (Build - Operation - Transfer)
- BT	Xây dựng - Chuyển giao (Build - Transfer)
- BTO	Xây dựng - Chuyển giao - Kinh doanh (Build - Transfer - Operation)
- BOO	Xây dựng - Sở hữu - Kinh doanh (Build - Owner - Operation)